

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WPS.055.3.2025.MK
Warszawa, 06 marca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 7944

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłanki na Sejm RP Pani Doroty Olko w sprawie rozporządzenia o minimalnej pensji profesora.

Szanowna Pani Posłanko,

na wstępie pragnę zapewnić, iż kwestia wynagrodzeń oraz świadczeń w całym systemie szkolnictwa wyższego i nauki jest dla Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego niezwykle istotna. Przykładem tego są dotychczasowe działania resortu, które skutkowały wyasygnowaniem z budżetu państwa w 2024 r. dodatkowych środków finansowych na regulację wynagrodzeń w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. W szczególności na podstawie art. 368 ust. 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571), zwanej dalej „ustawą PSWN”, został dokonany podział środków finansowych w kwocie 3.754.694,1 tys. zł, które przyznano w formie zwiększeń wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego uczelni z przeznaczeniem na podwyższenie wynagrodzeń brutto pracowników uczelni średnio o:

- 30% w odniesieniu do funduszu płac w grupie nauczycieli akademickich,
- 20% w odniesieniu do funduszu płac w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi,

w odniesieniu do wykonania wynagrodzeń w tych uczelniach w 2022 r.

Ponadto rozporządzeniem Ministra Nauki z dnia 15 lutego 2024 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej* (Dz. U. poz. 235), podniesiona została ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2024 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia profesora z kwoty 7.210 zł do 9370 zł, zwiększając je o 2160 zł, co stanowi wzrost tego wynagrodzenia o 30%. Wraz ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia profesora wzrosły wynagrodzenia i świadczenia w całym systemie szkolnictwa wyższego i nauki, których wysokość jest relacjonowana do wysokości wynagrodzenia profesora.

Należy także wskazać, że 17 grudnia 2024 r. przekazano 71 uczelniom publicznym nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki skarbowe papiery wartościowe o łącznej wartości 1,5 mld zł, z przeznaczeniem na działania związane z utrzymaniem i rozwojem potencjału dydaktycznego oraz badawczego tych uczelni, w tym realizację projektów strategicznych. Równocześnie – w trosce o wyrównanie szans i nadrobienie wieloletnich zaległości w finansowaniu – 16 grudnia 2024 r. Minister Nauki (obecnie Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego) dokonał zwiększenia wysokości subwencji dla instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk w łącznej wysokości 100 mln zł.

W ustawie budżetowej na rok 2025 zaplanowano w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka (z wyłączeniem budżetu środków europejskich) wydatki w wysokości 33.014.319 tys. zł, co stanowi nominalny wzrost nakładów na ten cel w porównaniu do nowelizacji ustawy budżetowej na 2024 r. o 5,08%.

Odnosząc się do kwestii ponownej zmiany rozporządzenia w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej, informuję, że obecnie nie toczą się prace legislacyjne w tym kierunku. Ewentualna zmiana decyzji w tym zakresie jest uwarunkowana zapewnieniem odpowiedniego finansowania tego przedsięwzięcia z budżetu państwa.

Należy zauważyć, że skutki finansowe zmiany rozporządzenia występowałyby nie tylko w części budżetowej 28 – nauka i szkolnictwo wyższe, której dysponentem jest Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ale również w budżetach wszystkich innych ministrów nadzorujących uczelnie, będących dysponentami części budżetowych odpowiednio:

- cz. 21 – gospodarka morska – w odniesieniu do uczelni morskich,
- cz. 24 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – w odniesieniu do uczelni artystycznych,
- cz. 29 – obrona narodowa – w odniesieniu do uczelni wojskowych,
- cz. 37 – sprawiedliwość oraz cz. 42 – sprawy wewnętrzne – w odniesieniu do uczelni służb państwowych,
- cz. 46 – zdrowie – w odniesieniu do uczelni medycznych.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące możliwości rozważenia zmiany współczynników kosztochłonności poszczególnych dyscyplin naukowych i uwzględnienia w nich konieczności zatrudniania dokumentalistów i laborantów, podkreślamy, że współczynniki kosztochłonności są jednym z parametrów algorytmu podziału subwencji i nie stanowią samodzielnej podstawy do przyznawania bądź odmowy przyznania środków na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego.

W ustawie PSWN, zdefiniowany został katalog podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki uprawnionych do otrzymywania środków na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego przyznawanych w formie subwencji dla podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Zgodnie z art. 368 ustawy PSWN wysokość środków finansowych dla poszczególnych podmiotów jest ustalana za pomocą algorytmów, które w zakresie środków na utrzymanie i rozwój potencjału:

- dydaktycznego – mają uwzględniać m.in. współczynniki kosztochłonności prowadzenia kształcenia na studiach stacjonarnych w poszczególnych dyscyplinach,

- badawczego – mają uwzględniać m.in. współczynniki kosztochłonności prowadzenia działalności naukowej w poszczególnych dyscyplinach.

Jednocześnie należy podkreślić, że w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2019 r. w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 305, z późn. zm.), które stanowi akt wykonawczy do ustawy PSWN i określa formuły matematyczne na potrzeby stosowania algorytmów, uwzględniono również mechanizmy zabezpieczające przed utratą stabilności finansowej podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, wprowadzając granicę maksymalnego spadku subwencji rok do roku w warunkach porównywalnych (tzw. dolną granicę tunelu).

Zastosowanie takiego mechanizmu powoduje, że w ramach podziału algorytmicznego subwencja dla uczelni publicznych nadzorowanych przez MNiSW nie może być niższa niż 98% subwencji z roku poprzedzającego, a w przypadku uczelni niepublicznych, instytutów naukowych PAN oraz instytutów badawczych – niższa niż 95% subwencji z roku poprzedzającego w warunkach porównywalnych (tj. bez uwzględniania zwiększeń subwencji dokonywanych w ciągu roku budżetowego a mających charakter jednorazowy).

Wyjątek stanowią instytuty naukowe PAN i instytuty badawcze, które w ramach ewaluacji jakości działalności naukowej we wszystkich dyscyplinach, w których prowadzą działalność naukową, posiadają najniższą kategorię C lub nie posiadają żadnej kategorii naukowej. Dla tych podmiotów w algorytmie nie przewiduje się dolnej granicy tunelu co oznacza, że spadek subwencji rok do roku może być wyższy niż 5%.

Mając na uwadze powyższe należy wyjaśnić, że spadek subwencji o ponad 40% w związku ze zmianą współczynników kosztochłonności nie jest możliwy. Sytuacja taka mogłaby być spowodowana wyłącznie uzyskaniem najniższej możliwej kategorii naukowej tj. C lub niezrealizowaniem procesu ewaluacji jakości działalności naukowej w jednostce (nieprzystąpieniem do ewaluacji bądź brakiem odpowiedniej liczby pracowników naukowych w dyscyplinie naukowej/ artystycznej).

W kontekście podniesionej kwestii przelicznika 0,5 dla osób zatrudnionych m.in. na stanowiskach technicznych czy pracowników bibliotecznych należy wskazać, że w algorytmicznym podziale subwencji dla instytutów PAN, instytutów badawczych oraz uczelni niepublicznych osoby biorące udział w prowadzeniu działalności naukowej przyjmowane są z wagą 1. Warunkiem ujmowania osób niezatrudnionych na stanowiskach naukowych, ale biorących udział w prowadzeniu działalności badawczej przy podziale subwencji jest złożenie przez te osoby oświadczenia o reprezentowanej dziedzinie nauki/ sztuki i dyscyplinie naukowej/ artystycznej wg stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego rok przyznawania subwencji.

Odnosząc się do kwestii współczynników kosztochłonności dodać również należy, że w roku 2023 dokonano nowelizacji rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie współczynników kosztochłonności (Dz. U. z 2024 poz. 1553) poprzez ograniczenie rozpiętości tych współczynników z dotychczasowej 1-4 do obecnie obowiązującej 1-3,25. Zabieg ten miał na celu m.in. poprawę sytuacji dyscyplin o najniższej kosztochłonności przy jednoczesnym zachowaniu niewątpliwego zróżnicowania kosztochłonności poszczególnych dyscyplin naukowych i artystycznych.

Mając na uwadze powyższe informujemy, że nie są planowane zmiany w zakresie współczynników kosztochłonności kształcenia i prowadzenia działalności naukowej i nie toczą się żadne prace w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.